

THE BRITISH ESPERANTIST

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

ISSUED ON THE 15TH OF EACH MONTH.

Vol. XVIII.—No. 209.

AUGUST, 1922.

Price 6d.

EDITORIAL.

"Mi estas la Eternulo, kaj ne ekzistas alia; . . . Kiu faras lumon kaj kreas mallumon, faras pacon kaj estigas malbonon; Mi, la Eternulo, faras ĉion ĉi tion."

THE French Government has banned Esperanto from those schools in that country over which the Government has control. The reason given is that Esperanto is used by revolutionists for revolutionary purposes.

The Russian Government has banned Esperanto from those schools in that country over which the Government has control. The reason given is that Esperantists are not sufficiently revolutionary. "It is a pity" runs one record, "that so few Esperantists are good communists."

The Boulogne declaration has two pertinent clauses:—

"(1) La Esperantismo estas penado disvastigi en la tuta mondo la uzadon de lingvo neŭtrale homa, kiu, 'ne entrudante sin en la internan vivon de la popoloj kaj neniom celante elpuŝi la ekzistantajn lingvojn naciajn,' donus al la homoj de malsamaj nacioj la eblon kompreniĝadi inter si, kiu povus servi kiel paciga lingvo de publikaj institucioj en tiuj landoj, kie diversaj nacioj batalas inter si pri la lingvo, kaj en kiu povus esti publikigataj tiuj verkoj, kiuj havas egalan intereson por ĉiuj popoloj. Ĉiu alia ideo aŭ espero, kiun tiu aŭ alia Esperantisto ligas kun la Esperantismo, estos lia afero pure privata, por kiu la Esperantismo ne respondas.

(5) Esperantisto estas nomata ĉiu persono, kiu scias kaj uzas la lingvon Esperanto tute egale, por kiaj celoj li ĝin uzas."

We exceedingly regret the action of the French Government. Humanity throughout the whole world owes so much to France. Esperanto is so deeply indebted to France. Not all the subsequent happenings can blot out the splendid services rendered to Esperanto during the years 1896 to 1904 by De Beaufort; let them never be forgotten; we had far liefer forget the subsequent happenings.

Meanwhile let us consider the effect of these actions on us and on our cause. In making

up a prescription for a sick patient the physician may put into it ingredients some of which positively retard the healing action of other ingredients, and, by the hindrance, draw out of those that are hindered their highest and best powers. In like manner the human soul in this life, aiming towards and striving for the good and the beautiful and the true, is stimulated, forced, in fact, to higher, nobler effort by hindrances set up by factors that are evil, ugly and false. Everywhere and constantly are such factors encountered.

The "Mi, la Eternulo" of Isaiah, the "Abha la plej glora" of Baha'u'llah, the "potenca, senkorpa mistero" of Zamenhof, by whatever name we call "the power outside ourselves that makes for righteousness," has put upon us a necessity for the most urgent, the sternest strife.

"Why else was the pause prolonged but that singing might issue thence?

Why rushed the discords in but that harmony should be prized?"

Now, if that be so, or rather, since that is so in life as a whole, so must it be in the various departments of life, and so, inevitably must it be in the struggle that we who profess and call ourselves Esperantists are engaged in, that we may help to bring about conditions of human brotherhood. Let us, therefore, not only recognise, but also joyfully accept, this principle of progress, and set ourselves with calm determination to draw out of the apparent hindrance strength for, yes, and momentum towards the higher victory.

Let us never forget those (for him) terrible years, 1879–1887, during which Zamenhof strove against obstacles such as we can hardly imagine anyone else, in like circumstances, surviving and conquering.

Ne entrudante nin en la internan vivon de la popoloj, kaj neniom celante elpuŝi la ekzistantajn lingvojn naciajn, ni penadu doni al la homoj de malsamaj nacioj la eblon kompreniĝadi inter si.

MONTH BY MONTH.

THE Executive Committee met on Saturday, 8th July, with the President in the Chair. The question of the retention of the design on the cover of *The British Esperantist* and the alternative proposals referred to in our May number came up for decision, and a number of opinions sent in by readers were read. After complete discussion, it was unanimously decided that a plain letter title should be adopted and the colour of the cover paper be varied with each number for the remainder of the year. This makes possible some re-arrangement of matter, and the result is before our readers, who can judge of the effect of the alterations.

A number of minor matters were dealt with.

Following this meeting, a Special Meeting of the Executive Committee took place, as announced in the last number, to consider the finances of the Association.

All those present were keenly conscious of the difficulties, occasioned by lack of capital, which had been encountered from the beginning and had prepared schemes and suggestions for making the path easier for the future.

As a preliminary step towards immediate relief, it was agreed to call up half the guarantee fund for September 1st asking guarantors if possible to pay earlier. The immediate response shows how willingly and generously our guarantors support the movement.

Several minor measures, which need scarcely be detailed, were discussed and decided upon. On the main issue all were agreed that the only real solution, satisfactory from all aspects, would be a largely increased membership, and with a view to facilitating the enrolling of new members it was decided to examine at the next meeting the possibility of making subscriptions commence from the date of the first payment instead of from January, as now.

Later in the year the question of a campaign for new members will be discussed.

A proposal from Mr. J. J. Birkett, of Barrow-in-Furness, made during the London Congress, to open a Shilling Fund, was adopted as the basis of a

50,000 SHILLINGS APPEAL

to establish a

CAPITAL FUND FOR THE B.E.A.

Here is a chance for all friends to confer permanent benefit upon the movement. Whether the gift be one shilling or a hundred it will be welcome and will assist the B.E.A. not only now, but also in the years to come.

The money subscribed to the Capital Fund will neither be swallowed up for current expenses, nor used to relieve the guarantors, and no expenses of raising the Fund will be charged to it. Subscribers are assured that every penny given will go direct to the Capital Fund and remain there for capital purposes.

Donations as received will be placed in a special bank account, and will only be withdrawn by resolution of the Council or Executive Committee.

During the year, as bills require to be paid and income from other sources becomes exhausted, the Executive Committee will use money from the Capital Fund for paying accounts, and when the sum required from the guarantors for the year is collected the Capital Fund will be repaid. The Executive Committee will never take more from the Capital Fund than the total of the Guarantee Fund for the time being; further withdrawals must be authorised by the Council.

Apart from the advantages obtained by way of discount and otherwise in paying accounts more promptly, other benefits will accrue from the working of the Capital Fund.

Bigger book stocks can be carried, extra rebates being obtained by buying good sellers produced by other publishers in larger quantities. Moreover, general office expenses will be reduced by purchasing larger stocks of stationery, etc. It is better to buy twelve balls of string at a time than one.

Several members and friends have already shown their faith in the movement as the following lists will show:—

Amounts actually received :—			Shillings.
H. Boll	..	..	1
M. C. Butler	..	..	10
Charles H. Edmonds	..	..	10
R. Hoskins	..	..	1
E. S. Keeping	..	..	3
L. A. Martin	..	..	2
F. Rickett Shelton	..	..	20
H. W. Smith	..	..	5
			— 52
Amounts promised :—			
Miss M. L. Blake	..	..	20
Archibald Sharp	..	..	50
			— 70
			122

Our President, Mr. John Merchant, has kindly promised to give 5/—, and our Treasurer, 1/—, for every 100/— collected, so they already owe us 6/—, and so before the first public announcement appears 128 shillings have been subscribed and the Fund is in being.

These have shown their faith. Will you show yours?

CHARLES H. EDMONDS, *Hon. Secretary.*

COMING EVENTS.

OUTING to Welwyn Garden City.—An Outing of Esperantists to Welwyn Garden City has been arranged for Saturday, 9th September next. Mr. Ebenezer Howard, founder of the Garden City movement, has kindly consented to conduct the visitors round the Garden City, and those who take part are thus assured of a good time.

Railway tickets from Kings Cross at single fare for the double journey will be obtainable, and will be available by the following trains:—

Kings Cross Depart	{ 11.30 a.m. 1. 5 p.m. 2.30 p.m. }	{ arrive at Welwyn Garden City }	{ 12.21 p.m. 2. 6 p.m. 3.14 p.m. }
--------------------	--	----------------------------------	--

Each train will be met at the station by an Esperantist.

Tea will be taken at 5 p.m. at the Cherry Tree Restaurant, close to the Railway Station, at 1/- per head.

The return tickets between Kings Cross and Welwyn Garden City, at the above-noted reduced fare, can be obtained only from Miss K. M. Stevens, 41 Handside Lane, Welwyn Garden City, price 3/1 each, children under 12, 1/6½ each. When sending for ticket please state by which train you intend to travel (see above).

The return trains leave Welwyn Garden City at 6.15, 7.10, 9.18 p.m., and are due to arrive at Kings Cross at 7.5, 8.5, 10.35 p.m. respectively.

Note.—By all trains mentioned above it is necessary to change at HATFIELD.

B.E.A. Council Meeting.—A meeting of the Council will take place in the Meeting Room, Welwyn Garden City, on Saturday, 9th September, 1922, at 3.30 p.m.

South-Eastern Federation.—A meeting of the Federation will be held at the Welwyn Stores Annexe, Welwyn Garden City, on Saturday, 9th September, 1922, at 6.0 p.m. Bernard Long, Hon. Secretary.

A Public Meeting will be held at the Welwyn Stores Annexe, Welwyn Garden City, on Saturday, 9th September, 1922, at 7.0 p.m., when several speakers will present the case for Esperanto.

An Address on Esperanto will be given at the Citizens' Meeting, Welwyn Garden City, on Sunday, 10th September, 1922, at 11.15 a.m.

An Esperanto Class is to be formed at Welwyn Garden City in September. All those interested should communicate with Miss K. M. Stevens, 41 Handside Lane, Welwyn Garden City.

Divine Service in Esperanto will be held in St. George's Church, Hart Street, W.C. 1, at 3.15 p.m., Sunday, 10th September. Tea, 4.30, at 16 Hart Street.

Bloomfield Road L.C.C. Evening Institute.—Every Tuesday during the coming winter months a class for Esperanto will be held if there are sufficient learners. Mr. S. R. Marshall is to be the instructor.

We hope that *samideanoj* in the district will help to advertise the course. Mr. Marshall's knowledge of business Esperanto should be a great inducement.

Al Katolikoj.—La Sepa Kongreso de Katolikaj Esperantistoj okazos 19–22 Aŭg., 1922, en Nijmegen (Nederlando). Kiel en Hago, 1920, la Nederlandaj samideanoj klopodas fari la restadon en Nederlando laŭeble plej malkara, serĉante senpagan amikan logadon en la kongresarbo. La prezo de la kongreskarto estas por nia lando 5/-. La katolikoj kiuj deziras partopreni skribu tuj al S-ro A. Zufang, de Ruyterstraat 171, Nijmegen, Nederlando. Unu el la kongrestagoj oni vizitos la "Heilige Land-Stichting" (Sankta Lando Fondaĵo) apud Nijmegen, belega imitaĵo de la cefaj vindindaĵoj en Palestino. Katolikaj Esperantistoj, venu multnombre!

Frankfurt A.M.—The great autumn fair will be held 25th September to 1st October. Our *samideanoj* there are working under great difficulties for the spread of our language and are anxious to do all they can to assist Esperantists who may desire to visit the fair or open business relations therewith. There is a special Esperanto department. Letters should be addressed, Messamt, Esperanto-Werbestelle, Frankfurt A.M.

Scottish Federation of Esperanto Societies.—Seventeenth Annual Scottish Esperanto Congress in Marischal College, Aberdeen, on Saturday, 23rd September, 1922.

Congress Tickets—3/- each, or 2/6 if purchased before 31st August—can be obtained from all Group Secretaries or from the undersigned. If writing, please send Stamped Addressed Envelope.

Aberdeen is the most northerly outpost of the Esperanto movement. Its garrison have few opportunities of personal contact with *Samideanoj*. This is a fine opportunity to give an impetus to the movement in Aberdeen and to help and encourage those who have planted the standard of *Nia Kara Lingvo* in the north. GRANDAMASE VENU!!

Hon. Sec., MARY D. THOMSON, M.A.,
6 Orchard Lane, Aberdeen.

S.O.S. el Melbourne, Aŭstralio.—S-roj Pyke kaj Rawson starigis librovendejon kun Esperanta sekcio, kie troviĝas bona provizo de Esperanta literaturo.

Ili permesas al Esperantistoj la uzadon de tri ĉambroj super la butikoj. Unu kurso jam starigis, por instruistoj el la ŝtataj lernejoj, kiuj kunvenas ĉiusemajne. Ĉi tiuj junaj instruistoj poste iros al lernejoj en la "Bush Townships" (kamparaj vilaĝoj) kaj per ili, sendube la Zamenhofaj lingvo kaj idealoj disvastiĝos.

La aŭgusto de la Helsinki Kongreso kaj la Reichenburga Foiro beligas la librovendejon.

En Oktobro okazos Edukada Ekspozicio, kaj Esperantistaj instruistoj estas petataj sendi ion ajn kio vekos intereson por Esperanto. Helpu, karaj anglaj samideanoj! Sendu al S-ro J. G. Pyke aŭ S-ro R. Rawson, Pyke's Bookshop, 122 Swanston St., Melbourne.

KRONIKO.

CROYDONA Grup-Ekskurso, okazinta 15an de Julio. 25 samideanoj partoprenis, sub gvidado de S-ro Bredall kiu priskribis kelkajn interesaĵojn survoje. Oni faris belan promenadon tra montetoj ĉirkaŭ Crohamhurst kaj Shirley. Temanĝo ĉe "Valve House" post kiu S-ro Zokker nin amuzis per sprita kaj ŝerca parolado.

Belfast.—Sub la aŭspicioj de la tiea Esperanta Soc. la 28an de Junio Prof. W. E. Collinson, M.A., Ph. D., de la Liverpoola Univ'o faris paroladon pri "La Valoro de Esperanto." Estis sufiĉa aŭdantaro kaj ni kore dankas la "Belfast Northern Whig" pro bona raporto kiu aperis en la eldono de la sekvanta tago.

Birmingham.—Dr. Edmond Privat's visit was short, but the results are likely to be far-reaching. Arriving mid-day on Thursday, June 8th, he first interviewed Mr. Grant Robertson, the Principal of the University. In the afternoon he addressed a considerable number of University Professors and others interested in education on "The Language Problem and the League of Nations."

In the evening Dr. Privat gave to the members of the Birmingham Esperanto Society a stimulating account of the recent progress of Esperanto—particularly in the schools throughout Europe. Friday morning Dr. Privat met Mr. Alfred Hayes, Principal of the Birmingham and Midland Institute, who has obtained signatures of most of the leading educationalists in Birmingham to the Memorial

of the League of Nations asking that Esperanto may be taught in Schools throughout the World. Lord Robert Cecil, Chancellor of Birmingham University has warmly supported the International Language cause. Nearly all the leading men connected with this great modern University are therefore advocates of Esperanto.

Members of the Birmingham University (and others) who have signed the Memorial to the League of Nations asking that the International Language (Esperanto) may be taught to children in all Schools throughout the world:—

Sir Gilbert Barling, Vice-Chancellor.

Ald. J. H. Lloyd, Pro-Vice-Chancellor.

Ald. Francis C. Clayton, Ex-p.v.

C. Grant Robertson, M.A., C.V.O., Principal.

Granville Bantock, M.A., D.Mus. (Ebro.), Peyton Prof. of Music.

C. Raymond Beazley, M.A., D. Litt. Oxon., F.R.G.S., Prof. of History.

L. P. de Castelvechio, Prof. of Italian.

F. W. Gamble, Prof. of Zoology.

Wm. F. Haslam, M.B., F.R.C.S., Dean of the Faculty of Medicine.

C. E. Martineau, Prof. of Accountancy.

R. L. G. Ritchie, Docteur de l'Université de Paris, Officier de la Academie, Prof. of French.

Francis E. Sandbach, M.A. (Cantab.) Ph.D. (Strass.), Prof. of German.

E. de Selincourt, Prof. of English and Dean of the Arts Faculty.

J. Oliver Thomson, Prof. of Latin.

Alfred Hayes, M.A., Principal of the Birmingham and Midland Institute.

W. E. Sumpner, Principal of the Birmingham Technical School.

F. Hickinbotham, President of the Birmingham Chamber of Commerce (Chairman of the Education Committee of the Chamber).

David Davis, Lord Mayor of Birmingham.

Lancashire and Cheshire Federation.—La 56a Kvaronjara Konferenco okazis la 22an de Julio en Southport. S-ro J. Alker prezidis.

La Urbestro, Konsilanto F-ino C. Hartley, bonvenigis la sepdek Kongresintojn. F-ino Iddon proponis voĉdankon al la Urbestro, kaj diris ke F-ino Hartley tuj akceptis la inviton bonvenigi la Deligitajn, ĉar ŝi sentas ke la movado ja estas grava, kaj ŝi esperas ke ni baldaŭ atingos la celon. S-ro Lawson Booth, eksurbestro de Southport afable subtenis.

Profesoro Collinson kaj S-ro Griffiths parolis pri la Geneva Manifesto, kaj diris, ke en Liverpool ili nuntempe aranĝas konferencon por interesigi ge-instruistojn rilate al la studado de Esperanto en la lernejoj. Oni decidis ke ĉiu klubo en la Federacio aranĝu simile.

Estis vera plezuro ke S-ro Merchant ĉeestis kun ni kaj, inter alie, kaptis la okazon fari paroladon pri la B.E.A. financoj, k.t.p.

La sekvanta konferenco okazos en Accrington dum Oktobro.

"No more War."—La Kunveno organizita de la Londona Komitato rilate al la Demonstracioj Internaciaj Kontraŭ Milito okazis Sabaton la 29an de julio.

Esperantistoj kunvenis sub du standardoj sur la Embankment kaj marŝis en procesio tra la Strand, Regent Street kaj Oxford Street en Hyde Parkon.

Unu standardo portis surskribaĵojn, antaŭe: "Esperanto por Paco," malantaŭe: "Internacia Lingvo por Internacia Komprenado."

La alia standardo estis tio de la Brita Ligo de Esperantistaj Socialistoj.

Unu el la plej interesaj parolintoj en la Parko estas prelato de la Eklezio Katolika kaj tre entuziasma esperantisto, Doktoro Giesswein el Hungarujo, kiu parolis angle, germane kaj esperante.

INTERNACIA MONDLITERATURO

por la tutmonda Esperantistaro.

KION ni devas legi? Estas certe, ke ĉiu, iomete progresinte rilate la lernadon de "nia lingvo" bezonas la legadon de *internacia* literaturo, ne tradukaĵojn el sia *nacia* literaturo. Nia principo ja estas: kun niaj samideanoj ni parolu la gepatran lingvon, kun alilandanoj Esperanton, la neŭtralan mondhelplingvon! Do, jam pro tio neniu volonte legos la verkojn de sia nacia literaturo Esperantigitajn. Eble li faros tion pro la lingva ekzercado, pro lingva intereso, sed ne por havigi al si la ĝuon, kiun prezentas la originale. Estas ankaŭ iomete danĝere, ĉiam legi Esperanto-tradukojn de samnaciaĵoj, ĉar tiamaniere oni ne fariĝos tute lerta, perfekta Esperantisto, kiu scipovas eviti lingvajn naciismojn, tiamaniere oni ne akiros internacian stilon. Multe pli rekomendinde kaj preferinde estas la legado de verkoj, Esperantigitaj per samideanoj el aliaj nacioj. Sur ĉi tiu vojo nia stilo, nia vortfarado pliboniĝos, "nia Esperanto" fariĝos vere internacia. Kaj: legante la verkojn de alinacioj ni enpenetros en la literaturon, kulturon, kutimojn, movojn, vivon de aliaj popoloj. Tio estas nepre necesa, por ke ne nur ekstere, sed ankaŭ interne fariĝu homoj "homaranecaj," kiuj povas senti kaj pensi kun la homoj de aliaj popoloj.

Dum la Genève-a konferenco mi jam publike—kaj konsentite de ĉiuj ĉeestantoj—aludis la necesecon, krei entreprenon, per kiu ni povas ricevi por niaj kursoj, por niaj lernejoj, por niaj propraj liberaj horoj la plej bonajn verkojn de aliaj nacioj, bone Esperantigitaj.

Bedaŭrinde la fame konata firmo Hachette & Cie. en Paris ne plu eldonas Esperantaĵojn. Des pli salutinde estas la cirkonstanco, ke unu de la plej grandaj Germanaj eldonejoj, la firmo Hirt kaj filo en Leipzig, montras grandan intereson por nia movado; ĝi jam eldonis bonajn Esperantaĵojn kaj ĝi jam antaŭ kelkaj monatoj konsentis mian planon, krei specialan fakon por "Internacia Mondliteraturo."

Mi proponis jenajn principojn:

1. Oni akceptu nur verkojn, kiuj estas vere valoraj de sur literatura vidpunkto! Ĉu iu verko estas tia, pri tio decidu la samnacioj mem de la elektota verkisto.

2. Oni komisiu la tradukon de iu ajn verko nur el ano de la sama nacio, el kies literaturo la verko apartenas!
3. Oni zorgu, ke kiel eble plej multaj—se eble ĉiuj civilizitaj—nacioj estu reprezentataj en la entrepreno de "Internacia Mondliteraturo"!
4. Oni komence elektu—por atingi la celon de la 3a punkto—ne tro longajn verkojn!
5. Oni eldonu en unu volumo nur verkojn de unu aŭtoro kaj nomu la volumon laŭ li! ne laŭ la tradukinto, kio ŝajnas al mi tre malaprobinda kutimo.
6. Oni komence ne entreprenu tro multon! t.e. oni ne traduku ĉiuspecajn verkojn, sed—tion mi proponas pro la unua stato de nia movado—nur beletristikajn verkojn, ekz. novelojn, rakontojn, mallongajn romanojn k.c. Pli malfrue oni ja povas decidi pri la traduko de, ekz. ĉiuspecaj sciencaj verkoj k.a.

La firmo Hirt kaj filo komisiis min, kiel direktoron de la Esperanto-Instituto por la Germana Respubliko, zorgi pri la efektivigo de la ideo de "Internacia Mondliteraturo" por la tutmonda Esperantistaro.

Mi des pli volonte agos laŭ ĉi tiu komisiono, ĉar mi mem jam de longa tempo treege deziris tian entreprenon. Ni celas per ĝi tute alion, ol kelkaj alilandaj samideanoj, kiuj volas disvastigi la literaturon de sia propra lando, por disvastigi la kulturon de sia lando. Ankaŭ aprobinda entrepreno, sed tute malsama! Ni volas disvastigi la tutmondan kulturon per la literaturo de kiel eble plej multaj landoj. Pro tio mi ĝojus, se mi baldaŭ ricevus respondojn, ĉu samideanoj el ĉiuj negermanaj nacioj volas helpi, por ke ni ricevu el ĉiu popolo kaj ĉiu literaturo valorajn verkojn Esperantigitajn, taŭgajn por nia celo. Komprenoble la firmo laŭdece rekompensas la laboron de la tradukantoj.

Mi petas, ke ĉiuj, kiuj volas partopreni al nia laboro, nepre necesa por la Esperantistaro, anoncu sian nomon kaj samtempe skribu, kion ili volas traduki. Estas plue rekomendinde, ke ili (se ili ne jam estas konataj kiel lertaj tradukistoj kaj Esperantostilistoj) poste sendu parton de sia tradukaĵo, laŭ kiu oni povas juĝi pri ilia lerteco; ĉar ni povas akcepti nur bonajn tradukojn. Sed certe en ĉiu nacio troviĝos sufiĉe da tiaj tradukistoj. Ĝis nun ni jam ricevis promesojn de kunlaborantoj el diversaj landoj. Helpu, por ke ni baldaŭ havu vere "internacian" kolekton, kolekton reprezentantan ĉiujn naciojn.

PROFESORO D-RO DIETTERLE,
Direktoro de Esperanto-Instituto por la
germana Respubliko.

KOMISIONO POR LA SCIENCA KAJ TEKNIKA VORTARO.

VOKABULARIOJ pri metioj kaj profesioj.—

S-ro Rollet de l'Isle, ricevinta de S-ro Prezidanto de l'Akademio la taskon zorgi pri la teknikaj terminaroj, urĝe petas sindoneman helpon de ĉiuj, por kiuj estas ebla la kunlaborado pri farado de metiaj kaj profesiaj vokabularioj. Ĉiu devas alporti ŝtoneton por la komuna konstruaĵo, tradukante kun kelkaj kolegoj la specialan terminaron de sia metio aŭ profesio. Utila cirkulero pri la labormetodo senpage sendata al ĉiu. Sin turnu al S-ro Rollet de l'Isle, 35 rue du Sommerard, PARIS, Ve.

TRA LA LIBRARO.

RIMVORTARO Esperanta.—De "Avoto." (34 paĝoj. Eldonita de la B.E.A.) Jen libreto de iom speciala utilo kaj intereso, verkita dum la milito, kiam la aŭtoro deĵoris en la Brita Armeo eksterlande. Kiel montras la titolo, ĝi konsistas el Esperanta Radikaro, klasigita tiamaniere ke ĝi estu utila al poetoj (aŭ poetaĉoj), donante al ili provizon da rimoj por la ordinaraĵ radikoj de la lingvo. Ekzemple, sub la rubriko *anc* oni trovas *ambulanc, balanc, bilanc, cirkonstanc, danc*, kaj dekdu aliajn radikojn kun la sama finiĝo.

Sajnas al mi, ke la verko estas uzebla en diversaj manieroj. Eble, kiel diras la aŭtoro, ĝi povos utili al estontaj geniaj poetoj, sed ĉiuokaze ĝi certe utilas al ĉiu kiu deziras ekzerci sian kapablon por versfarado, ĉu vere poezia aŭ ne. Estus tre instrua ekzerco por lernantoj, fabriki versojn, bonajn aŭ malbonajn, el tiuj radikoj (entute pli ol 5400), kaj tiamaniere sin alkutimigi al la signifo de la vortoj. Kaj amuza konkurso ĉe grupkunveno estus la fabrikado de rimitaj versoj,—kondiĉe ke oni plene komprenu, ke povante tion fari oni ne pro tio nepre estas poeto! Oni ankaŭ lernos el la verko teruran fakton, ke NE estas rimoj por diversaj eĉ ofte uzataj radikoj, inter ili *bulb, saŭc, dolĉ, ŝuld, fremd, pingl, film* kaj *simpl*; kaj ke multaj aliaj posedas nur unu-du kunrimaĵojn.

Mi deziras fari la jenajn kritiketojn kaj sugestojn por espereble poste aperonta nova eldono:—(1) La gramatikaj finiĝoj *-o, -a, -e, -as, -is, -us, -u* kaj *-i* ne rajtas aperi en la verko, ĉar kiel solaj silaboj ili neniam povas rimiĝi kun io ajn, en bone akcentita Esperanto. (2) La aŭtoro listigis diversajn fin-silabojn komenciĝantajn per *konsonantoj*; ekzemple *log*, sub kiu li montris *antropolog, apolog, dialog*, k.t.p., kiuj tamen ne rimiĝas (ĉar *log* ne povas rimiĝi kun si mem) kaj devus aperi nur kune kun siaj kunrimaĵoj, t.e. sub la finiĝo *-og*. Simile estas ĉe la montritaj finiĝoj *metr, gram, fi, gi, logi*, k.t.p. Ĉiuj el la finiĝoj en (ekzemple) *-i* devus aperi sub (kaj nur sub) tiu finiĝo, ĉar ili ĉiuj kunrimiĝas. Tiamaniere la listo por *-i* certe estus longa, sed laŭ mia opinio neniel utilas ĝia dividiĝo (kiel en la nuna eldono de la verko), kiu kaŝas la fakton ke tiom da radikoj ja rimiĝas. VERDANO.

Esperanto for All (published by the B. E. A., price twopence).—This attractive publication, briefly mentioned last month, is a new edition of a well-known propaganda booklet first issued before the war, and deserves the attention of all active workers

in our movement. In its 36 pages it furnishes in a concise and practical form information on the following points:—What is Esperanto? The Educational Value of Esperanto; Esperanto in Commerce; Esperanto in Congresses; Esperanto in Science; Esperanto Literature; Esperanto Organizations; Esperanto in Great Britain; The Author of Esperanto; and other matters of interest to enquirers. There is also a comprehensive summary of the grammar and construction of the language, and no less than eight pages of carefully graded Exercises.

Relative to any further re-issue of the booklet, it may be suggested that there are a few details in the Exercises which tend to mislead beginners and may give them something to unlearn later. Thus, the use of the word *kontroli* (p. 29) might have been avoided in an elementary exercise. On page 32, in sections 7 and 8 of the exercise, the tense suddenly and illogically changes from present to past. On page 33 the phrase *Post sep jaroj* seems pointless and leads to the query "sep jaroj post kio?" In section 7 of the same exercise the untravelled reader may get the impression that most Frenchmen wear long beards, since there were 100 per cent of this variety on the occasion mentioned! But notwithstanding this, it must be emphasised that the booklet is really admirable, and, if well circulated, will be of immense value in our propaganda during the next few years. The Secretary of the B.E.A. is in a position to give special terms for quantities (see Advertisement on the cover of this gazette), and all who are organizing public meetings during the coming autumn and winter, or who can induce their booksellers to stock the new publication, are urged to send at once for a supply. VERDANO.

Internacia Kantaro.—64 popolaj kantoj el 26 nacioj, kun aldono de 3 koncertarioj, kolektitaj (kaj 32 tradukitaj) de Paul Bennemann. (Hirt & Sohn), Ricevebla ĉe B.E.A. Du volumoj. Prezo ne nun citebla, pro kurza variado.

Ĉi tiu libro, kiu antaŭe konsistis grandaparte el kantoj germanaj, nun aperis en sia 11–15a milo sub nova titolo, kiel kolekto de kantoj diversnaciaj, el kiuj 16 germanaj.

Ordinare, ĉe tia verko, la vortoj estas nekompreneblaj, kaj plenaj—pro "poeta libereco"—de ĉiuspeca eraro, kaj la vortoj ne konvenas akcente al la muziko. Kun granda plezuro, do, mi konstatas, ke ĉe la nuna verko, kontraŭe, la versaĵoj estas tute kom-

preneblaj, gramatikaj, kaj bone kanteblaj; kaj (kvankam la aŭtoro modeste diras, ke li ne estas poeto) entute superaj je la plimulto de tio, kion oni nun eldonas en Esperanto sub la nomo "poezio."

La prezo estas malalta, la formato oportuna, la vortoj kaj la muziko klare kaj bele presitaj.

Unu amikan kritikon! Pri kantoj alinaciaj mi ne estas kompetenta juĝi. Mi tamen kredas, ke la elekto de kantoj britaj povus esti multe pli reprezenta. La sola kanto angla estas tute difektita de akompanaĵo banala. Oni trovas tri skotajn; sed la ario de unu (Robin Adair) estas ŝanĝita preskaŭ ĝis nereconebleco. La du kantoj "irlandaj" ne estas karakterize irlandaj. El la riĉa fonto de kimra melodio ne troviĝas unu specimeno. Estus konsilinde, en estonta eldono, ĉe elekto de melodioj kaj akompanaĵoj havigi konsilon de muzikisto nacia.

Mi tre varme rekomendas la libron al la grupoj, kaj al ĉiu samideano kantama.

M.C.B.

TRA LA GAZETARO.

FRANCE-ESPERANTO. — Pro la apero, malapero kaj reapero de diversaj gazetoj en Francujo dum la lastaj jaroj, ne estas facile, por ne-francoj, scii pri ilia relativa graveco en nia movado; sed ĉi tiu gazeto ŝajnas esti la plej atentinda el la nun aperantaj organoj, kaj ni forte esperas ke ĝi sukcesos, ĉar oftaj ŝanĝoj en la gazetaro ne helpas al nia movado. Ĝi eldoniĝas ĉe la adreso de la *Centra Oficejo*, 51, rue de Clichy, Paris, kaj estas havebla po 0.75 franko por unu numero aŭ 8 frankoj por jara abono komenciĝanta la 1-an de Januaro.

La Rondo. — Tiun ĉi organon de la Dimanĉa Rondo, Londono, mi kore bonvenigas. Mi gratulas la iniciatintojn, kaj deziras al la gazeto longan kaj sukcesan vivon. La redaktoro estas nia entuziasma kaj sperta samideano S-ro F. E. Wadham, 19 Grandison Road, Londono, S.W. 11.

Nova Tagiĝo. — En nia Februara numero mi jam aludis al ĉi tiu gazeto, funkcia inter la Esperantistaro ĉe la Ligo de Nacioj en Genevo. Mi ĝojas pro ĝia sukcesa daŭrigo. En la lasta numero ricevita, mi legis kun granda intereso artikolon de latva samideano, S-ro Hediger, pri la Kareloj, popolo parenca al la Finoj kaj loĝanta ĉefe en rusa teritorio oriente de Finnlando. S-ro Hediger intencas kontribui pluajn artikolojn samspecajn, sub la titolo *Tra Nordorienta Eŭropo*. — VERDANO.

CORRESPONDENCE.

TO THE EDITOR OF THE B.E.

FIRST STEPS IN ESPERANTO.

DEAR SIR,

Your reviewer asks on what plan this book was written.

Briefly, I aimed at following John Curwen's principles of teaching, to teach the easy before the difficult, the common before the uncommon, the thing before the name, and so on, advancing step by step, but one step only at a time.

From 100 pages by various authors I made statistics of the frequency of occurrence of the various prepositions, grammatical endings, affixes, correlatives, etc. These are introduced in turn in the order indicated by the statistics, modified by other considerations. The student, by learning the commonest speech-elements, begins to feel his feet from the earliest stage. The vocabulary and reading matter also were chosen on a definite plan in a similar way.

Every new thing appears in a separate rubric with a definite title. Thus what in another book might appear under the general heading "Lesson I" is here presented under a dozen different headings. This may look scrappy to the casual reader, but I think it helps the beginner. It also makes it easy for the teacher to take just as much or as little at a time as he finds desirable.

As one of the commonest errors of the English learner is the use of the accusative after a preposition, the accusative is not taught till the learner is thoroughly accustomed to the use of the nominative.

The suggested introduction of the symbols of the International Phonetic Association would be admirable in a handbook for teachers, but I think they would simply confuse the beginners for whom this book is intended.

May I thank the many who have made useful suggestions? These I am noting for the next edition.

In a few places examples *inter alia* of *u*, *is*, have slipped into the text before they are explained. This will be corrected. Meantime the teacher might take pars. 247-8 after 186.

MONTAGU C. BUTLER.

AVIZO.

"Komerca Revuo." — Oni sciigas nin, ke S-ro Unger — pro alia profesia okupado — vendis la eldonrajtojn pri "Internacia Komerca Revuo" al la firmo Furrer & Co. en Zürich (Svislando), Stampfenbach str. 69, kiu estas konata svisa eldonejo havantaj filiojn en diversaj landoj. S-ro Unger, kiu transloĝiĝis al Genève (Case Mont Blanc) restas ĉefredaktisto. La proksima numero de la Revuo eliros meze de Julio.

MORTOJ.

ELIOTT. — On the 23rd July, in her 46th year, Fanny Elsie, the beloved wife of Ralph Elliott, of Plymouth.

ROBERTSON. — On the 7th August, in her 27th year, Elsie, the youngest daughter of Robert Robertson, of Wood Green.

OFICEJA BABILADO.

Kontribuata de la Oficistaro de B.E.A.

"ESPERANTO for Young Beginners."—Ĉi tiu lernolibreto por infanoj estas jam de kelkaj monatoj tute elĉerpita kaj ne estos re-eldonata. Kvankam ĝi jam ne aperas en la du lastaj prezolistoj, multaj ankoraŭ mendas ĝin. La ĵus-eldonita *First Steps*, kvankam plimultekosta, tamen estas aparte taŭga por infanoj kaj celas anstataŭi la malnovan libreton.

Nove-Alvenintaj Libroj.—De post lasta prezolisto, aperis fleksebla tolebindita eldono de *First Steps*, prezo 1ŝ.; *Elementa Esperanta Sintakso* (Devjatnin), 5 p.; *Paĝo de l'Reĝino* (Heltai kaj Makai) Hungara komedio, 31 pp., 6 pencoj; *Vivo de George Williams*, Fondinto de Y.M.C.A., 52 pp., 1ŝ. 6p.; *Esperanto-Itala Vortaro* (Meazzini) 106 pp., 1ŝ. Aldonu 10% por afranko, minimume 1p.

La "Kompleta" Esperantisto.—Li scias la ĝustan horon per Esperanto-poŝhorloĝo; portas Esperanto-rubandon ĉirkaŭ la ĉapelo; briligas la botojn per Esperanto-botpoluro; skribas siajn notojn per Esperanto "Facilskriba" Kraĵono kaj leterojn kaj ĉekojn per Esperanto-fontplumo; fumas Esperanto-cigaredojn kiujn li tenas en Esperanto-cigaredujo, kaj kiujn li bruligas per alumetoj eltiritaj el Esperanto-alumetujo; kaj fine, se li tion ŝatas, trinkas Esperanto-viskion!

"From China to Peru," Esperanto sees you through! A quantity of strongly made brown paper carrier bags were presented to the National Esperanto Bazaar, containing several very witty mottoes, of which the above is an example. As a large number of these are still unsold, we shall be glad to send one to any *samidean-in-o* for 2½d. post free, six bags for 1/-. These are excellent *propagandiloj* and are specially recommended to the ladies for marketing purposes. All proceeds will be handed over to the Bazaar Fund.

THE BAZAAR.

I REGRET that pressure of private affairs has prevented me from giving the definite figures of the Bazaar Fund promised in the last issue of the gazette, but I hope to have accounts audited by the Treasurer of the B.E.A. and money handed over at the September Council Meeting in Welwyn Garden City.

It has been suggested that a list should be published of the donors to the Fund, with amounts given, but, although I would like to do this, the Editor says that he cannot possibly spare the space. Besides, if this were done, in all fairness a list of those persons giving articles should also appear with a description of the articles sent. This would, of course, be impossible. It will perhaps be interesting to know that as a result of my appeals some ninety persons sent monetary donations and a hundred persons gifts of articles. A separate acknowledgment has been sent to everyone by post. However, after the books have been audited, a list of the donors will be open for inspection at the B.E.A. offices at any reasonable time.

I shall be very glad to hear from Esperanto Groups and Federations who would like to have a small stall at their meetings in aid of the Bazaar. I can send small or large parcels, and will be pleased to pay carriage both ways.

JULIA EPTON, *Hon. Secretary.*

NASKIĜO.

Al Ge-sinjoroj Smith Clough de Folkestone filo je la 18a de Junio nomita Ewart James.

B.E.A. OFFICIAL NOTICES.

CANDIDATE FOR FELLOWSHIP.

MISS BEATRICE K. BLYTH, *Mont Albert, Victoria, Australia.*

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

JOHN CROYDON, 24 *Finsbury Square, London, E.C. 2*; EDGAR A. HAWKINS, 64 *The Grove, Hammer-smith, London, W. 6*; MISS FLORENCE E. NEWTON, 18 *Acre Road, Colliers Wood, Merton, Surrey.*

GUARANTEE FUND, 1922.

	£	s.	d.
Carried forward from p. 76 (corrected total)	505	4	0
Edinburgh Esperanto Society ..	..	5	0 0
*Hall, G. F. B., Brough ..	..	1	0 0
*Yorkshire Esperanto Federation ..	..	2	0 0
	£513	4	0

*Guarantees yearly till further notice.

DONATIONS TO B.E.A.

Col. W. A. GALE, £1; Miss K. HANCOCK, 10/-; J. W. MANN, 10/-; smaller sums, 16/-.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

*MARGARET F. ADAMSON, *Kirkcaldy*; *GEORGINA D. W. SCOTT, *Stirling*; *HARRY A. RUFF, *DORIS ARRAN, *KENELM R. C. STURMER, *ALFRED H. CHEESEMAN, *GEORGE T. SMITH, *PERCY RICKETTS, *WILLIAM H. CHAPMAN, *Mrs. F. E. NEWTON, *DOROTHY H. BUTCHART, *London*; *AGNES N. DUNBAR, *MADALINE H. A. DUNBAR, Mrs. C. S. DUNBAR, WILLIAM GRANT, *Edinburgh*; MARGARET MCKENZIE, *Leith*; *EDNA WALKER, MABEL SELINA TONKIN, *Patricroft*.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

WILLIAM H. KING, *Whangarei, New Zealand*; RODERICK ROSS, *Palmerston N., New Zealand*; LIZZIE DERBYSHIRE, ADA ELIZABETH DIXON, *Eccles*; *SIDNEY J. SMITH, *EDWARD R. READ, *London*.

*Denotes that candidate has passed with distinction.

WM. HARVEY,

Hon. Secretary, Board of Examiners.

24th June, 1922.

FAKO DE KORESPONDO.

Tie ĉi estas presataj anoncoj de legantoj de la gazeto kiuj deziras korespondi kun aliaj Esperantistoj. Ĉiu anoncanto devas pagi 9 pencojn (aŭ 4 stampitajn respondkuponojn) por tri linioj, kaj tri pencojn (aŭ 2 stampitajn respondkuponojn) por ĉiu plua komencita linio. Ĉiu membro de la Brita Esperantista Asocio havas rajton je unu senpaga anonco. Bonvolu sendi anoncojn al la Sekretario de la B.E.A., 17 Hart Street, Londono, W.C. 1., kaj skribu legeble. Oni akceptas nenian respondecon pri eraroj kaŭzitaj de nelegebla skribmaniero.

51. **Rusujo.**—A. Abramov, 482 *Vokzalnaja, Serpuĥovo (Moskva gub.)*, dez. kor. kaj interŝ. pk. kun geskoltoj kaj gejunuloj britaj.

52. **Latvujo.**—Gregoro Lampert, *Skolas iela 4, Riga*, per pk. kaj 1, kun ĉiu lando, precipe ekstereŭrope. Ĉiam respondos.

53. **Japanujo.**—Takeo Karakaŭa, *studento de Dai-3-Kotogakko, Kioto*, dez. kor. kaj interŝ. pm, pki, kaj monerojn, ĉiulande. Nepre respondos.

54. **Skotlando.**—Phineas I. Sopher, instruisto, 77 *South Portland St., Glasgow*, dez. kor. kun germanoj, precipe siaj malnovaj gekoresp. Skribu adreson klare. Ĉiam tuj respondos.

55. **Rusujo.**—N. Povoroznik, 41 *ul Bychovskaja, Mogilev, Gomelsk gub.*, dez. kor., kaj aparte ricevi esperantaĵojn por loka biblioteko. "Se po unu fadeno donus ĉiumondulo, tutan ĉemizon havus la nudulo."

56. **Francojo.**—Ed. Lestaev, 21-jara, 32 *Escadron du Train, 1 Cie, Secteur Postal 25, Armee Francaise du Rhin*, kun fraŭlino samaĝa, Esp. kaj angle.

LA JUNA STUDANTO

SUPPLEMENT TO "THE BRITISH ESPERANTIST."

N-RO 8

AŬGUSTO, 1922.

AL LA JUNAJ STUDANTOJ

Pro la foresto de Fraŭlino Baird, la kutima konkurso ne okazos, sed junaj legantoj povas verki rakonton (ne pli ol 150 vortojn), kiu enhavos la ses sekvantajn vortojn: aeroplano, boato, fosilo, ĉapelo, ŝnuro, sablo. Sendu la rakontojn al Sino. E. L. Osmond, 36, Hanley Road, London, N.4., antaŭ la 10a de Septembro.

AŬGUSTO

La unua tago de Aŭgusto estas nomata "Lammas." Ĝi devenas el du Keltaj vortoj, "Lá Meas," kiuj signifas "tago de fruktoj." La vorto "mast" en la angla lingvo signifas la fruktojn de betulo, kverko, kaj kaŝtano. En "Ivanhoe" estas priskribite, kiel Gurth la porkgardisto kondukis la porkojn en la arbaron, por ke ili manĝu la maturajn nuksojn. Antaŭ kelkaj jaroj, la kamparanoj en Orienta Anglujo faris por Lammasfesto trinkaĵon el pomoj, spicoj, kaj mielo. Ili nomis ĝin "lambswool" (lano de ŝafido), sed tio estas ridinda nomo. Plej kredeble ĝi ankaŭ estas kelta nomo, signifanta "trinkaĵo de la frukta tago;" ĉar en Somerset oni trinkis ĝin je la Epifania festo, kiam oni kantis bondezirojn al la pomarboj. Multaj antikvaj nacioj festis la sezonon de fruktoj per dancoj, kantoj, kaj ludoj.

LA FILINO LE LA REĜO DE COLCHESTER

Antaŭ longatempe, tri reĝoj regis la landon. Unu estis la reĝo de Cambridge, la dua estis la reĝo de Thetford, la alia estis la reĝo de Colchester. Nu, la reĝo de Colchester vivis feliĉe kaj pace, ĝis lia edzino mortis, postlasante belan afablan filinon, amatan de ĉiuj.

La reĝo elektis novan edzinon, sed kvankam ŝi estis tre riĉa, ŝi estis tre malagrabla. Ŝi ankaŭ havis filinon. La juna reĝidino ne plaĉis al la nova reĝino, kiu tiel malafable traktis ŝin, ke, plorante ŝi iris al sia patro kaj petis ke li donu al ŝi monon, kaj permesu, ke ŝi vojaĝu por trovi pli bonan sorton. La reĝo malgaje konsentis, kaj konsilis, ke ŝi petu pakon de manĝaĵo de la reĝino. Ŝi ĝojis sciante ke la knabino deziris foriri, sed nur donis al ŝi pecon da nigra pano, fromaĝon, kaj botelon da lakto.

La knabino vojaĝis, ĝis ŝi vidis maljunulon sidantan sur ŝtono apud kaverno.

"Bonan matenon, mia infano!" li diris. "Kien vi iras?"

"Bona patro," ŝi respondis, "mi serĉas pli bonan sorton."

"Kion vi havas en via saketo kaj botelo?"

"Nigran panon en mia saketo, kaj lakton en mia botelo. Ĉu plaĉos al vi partopreni, bona patro?"

"Volonte," li diris.

Ili manĝis kune, kaj kiam ŝi stariĝis por foriri, la maljunulo dankis ŝin, kaj donis al ŝi bastonon, dirante: "Post nelonge, vi venos al dika dornbarilo, tra kiu vi ne povos trapasi, sed frapu la barilon trifoje per ĉi tiu bastono, kaj diru: "Bonvolu permesi al mi trairi." Ĝi tuj malfermiĝos. Poste vi venos al puto. Sidiĝu sur la rando, kaj vi vidos tri orajn kapojn, kiuj parolos al vi. Nepre faru tion, kion ili postulos."

Ŝi danke promesis kaj ekiris. Veninte al la dornbarilo, ŝi sekvis la konsilon de la maljunulo, kaj facile trapasis ĝin. Baldaŭ ŝi vidis la puton, kaj kiam ŝi sidiĝis, ora kapo leviĝis kantante "Lavu min, kombu min, demetu min mole!" Per sia arĝenta kombilo ŝi kombis ĝin, kaj demetis ĝin sur amason da primoloj. Poste aperis du aliaj kapoj, kaj ŝi faris simile al ili.

Dum ili kuŝis sur la primoloj, unu kapo demandis la aliajn, "Kion ni donos al tia afabla knabino?" Unu diris: "Mi beligos ŝin tiel ke ŝi allogos ĉiujn, kiuj rigardos ŝin." La dua diris: "Mi donos al ŝi tiel belan odoron, ke la plej bonodoraj floroj ne superos ŝin." La tria diris: "Mi donos al ŝi tian bonan sorton, ke ŝi edziniĝos kun la plej bona reĝo en la mondo."

Tion dirinte, ili petis ke ŝi remetui ilin en la puton. Ŝi revojaĝis, kaj post nelonge vidis ĉasantaron, inter kiuj estis la reĝo kaj liaj korteganoj. Ŝi deziris kaŝi sin, sed jam la reĝo vidis ŝin, kaj tuj enamiĝis, vidante ŝian belan vizaĝon. Li donis al ŝi belajn vestaĵojn, kaj edziĝis kun ŝi.

Post kelka tempo, la juna reĝo eltrovis, ke lia edzino estas la filino de la Reĝo de Colchester. Do, li decidis viziti lin.

Ili vojaĝis en belega veturilo, ornamita per oro kaj gemoj. La maljuna reĝo miris, vidante sian filinon tiel lukse vestitan. Sed la reĝino ne ĝojis. Dum kelkaj tagoj okazis granda festo. La reĝo donis al sia filino grandan monsumon kaj juvelojn, kaj la junaj gereĝoj hejmeniris.

Poste, la reĝina filino diris al sia patrino, ke ŝi intencas vojaĝi, kaj ŝi petis provizon. Do la reĝino donis al ŝi saketon enhavantan migdalojn, pomojn, kaj bonegajn manĝaĵojn, botelon da hispana vino, kaj eĉ belan vestaron.

Kiam ŝi alproksimiĝis al la kaverno, ŝi vidis la maljunulon.

"Bonan matenon," li diris, "kien vi iras?"

"Ne estas via afero!" ŝi respondis, malĝentile.

"Kion vi havas en via saketo?"

"Bonan manĝaĵon, kion vi ne partoprenos."

"Ĉu vi ne donos al mi ion?" li demandis.

"Nek peceton, nek guton!" ŝi respondis.

La maljunulo koleriĝis, kaj kriis, "Malbona sorto vin trafu!" Ŝi nur laŭte ridegis, kaj promenis ĝis ŝi alvenis al la dornbarilo. Vidante truon, ŝi eniris, sed la barilo fermiĝis, la dornoj pikis ŝian karnon, kaj tre malfacile ŝi trapasis. Serĉante akvon por lavi la vundojn, ŝi vidis puton, kaj tuj sidiĝis. Baldaŭ unu kapo leviĝis, kantante, "Lavu min, kombu min, demetu min mole." Sed ŝi frapis ĝin per la botelo, dirante: "Jen via lavado, jen via kombado, jen via demeto!" Ŝi same traktis la duan kaj la trian. Do ili konsiliĝis kune, pri kia puno ili donos al ŝi. La unua diris: "Ŝia vizaĝo estu makulita!" La dua diris: "Ŝia spiro estu malbonodora!" La tria diris: "Ŝia edzo estu malriĉa ŝuriparisto!"

Manĝinte, ŝi ree vojaĝis, kaj alvenis al foiro en kampara urbeto. Sed kiam ili vidis ŝin, ĉiuj forkuris. Nur unu, ŝuriparisto, restis. Antaŭ nelonge li flikis la ŝuojn de almozetanto, kiu donis al li vazon da ŝmiraĵo kaj botelon da parfumo. Vidante la malbelulinon, li diris al ŝi: "Se mi rebonigos vian vizaĝon, ĉu vi akceptos min kiel edzon?" "Volonte," ŝi diris. Ili geedziĝis, kaj post kelkaj semajnoj ŝi aspektis kiel antaŭe, do ili vojaĝis al Colchester. Sed la reĝino, sciigante ke ŝia filino edziniĝis kun malriĉa ŝuriparisto, tiel koleriĝis, ke ŝi mortis. La reĝo donis monsumon al la edzo, kaj sendis lin en malproksiman urbon, kie li flikis ŝuojn, dum lia edzino ŝpinis.

(NOTO.—Supozeble, la dramatiso, George Peele, konis ĉi tiun rakonton, ĉar en "Old Wives' Tale," (Rakonto de maljunulinoj), ludita en 1595, troviĝas du oraj kapoj en buto).

LA JUNA STUDANTO EKSTER-LANDE

Ĝis nun oni legis nur la nomojn de Britaj infanoj sur la paĝoj de LA JUNA STUDANTO, sed infanoj eksterlande ankaŭ konas ĝin. Se ili ne konas Esperanton, la instruistoj aŭ patroj tradukas la rakontojn en naciajn lingvojn. En Holbaek lernejo, Danujo, Sro. Hansen tradukis "Nigra Sambeto'n" al siaj 9-jaraĝaj lernantoj. Ili tre interesiĝis, kaj kelkaj desegnis bildojn por sendi al la redaktoro. Emil Sorensen desegnis belan tigron fiere portantan la ombrelon per la vosto. Carl Larsen montris ridetantan

tigron forirantan kun la blua pantaloneto, dum Sambeto kun grandaj okuloj kaj malfermita buŝo rigardis lin malĝoje. La palmarbo de Knud Kjaregaard estas tre vivsimila. Alice Jensen desegnis la tutan familion, la kvar tigrojn, kaj Nigran Sambeton sidantan en la densejo. Svend Jensen tiel kompatis Sambeton, ke li metis lin sur la palmarbon, por ke la tigroj ne forportu la verdan ombrelon.

Holanda patro tradukis tiun rakonton holandlingve por diri al siaj infanoj. Ili ne povis desegni, ĉar ili estis tro junaj, do li faris portreton de Nigra Sambeto, kaj la infanoj laŭte gr-r-r-r-is kiam la tigroj blekis.

Bonegaj estas la desegnoj de Aladár Gardoš, juna Esperantisto en Budapeŝto. Sur unu bildo, Nigra Jumbo, ekster tre laŭmoda butikoj, rigardas elegantajn vestojn kaj ĉapelojn; sur alia, Sambeto, plene vestita, promenas vigle en la densejo, kie bela tigro kaŝas sin inter la kreskaĵoj.

Espereble ili ĉiuj deziros lerni Esperanton, por ke ili mem legu la rakontojn.

MANJO PLADLAVANJO.

Jam antaŭ dek centjaroj,
Birdeto zigzagante
Inter la pluvlagetoj
Kriadis Esperante.

(Ĉu vi ja lavis etajn pladojn
Videblajn al neniuj?
Ĉu vi do portis etajn radojn
Sur piedetoj tiuj?
Ho! Manjo Pladlavanjo
Krianta "Ĉiuj, Ĉiuj.")

El niaj gepraavoj atentis ja neniuj
Al Manjo Pladlavanjo krianta "Ĉiuj, Ĉiuj."
Certe tiam tiuj
Ne komprenis, kiuj
Aŭdis Pladlavanjon kriantan "Ĉiuj, Ĉiuj."
Sed gesamideanoj, en tagoj la ĉi tiuj
Aŭskultos gaje Manjon kriantan "Ĉiuj, Ĉiuj."
Ĉar nuntempe iuj
Ja komprenos, kiuj
Aŭdos malgrandan Manjon kriantan "Ĉiuj, Ĉiuj."
Ĉu vi do lavas etajn pladojn
Videblajn al neniuj?
Ĉu vi ja portas etajn radojn
Sur piedetoj tiuj?
Ho! Manjo Pladlavanjo
Krianta "Ĉiuj, Ĉiuj."

L.M.D.

(N.B. Country folk call the pied wagtail "Polly Wash-dish." She sings "chi-wi, chi-wi" and runs so fast that her little feet seem to have wheels on them).